

Klagenævnet for Udbud

(Jesper Stage Thusholt, Lise Troelsen,
Rikke Fog Bach, Cecilie Førby)

J.nr.: 25/06207

13. november 2025

K E N D E L S E

KL Industri AB

(advokat Anders Nørgaard, København)

mod

N1 A/S

(senior manager, cand.jur. Claus Gulholm-Hansen Krüger, Aarhus)

Intervenient:

Priess A/S

(advokat Frederik Tram, Silkeborg)

Den 14. maj 2025 indledte N1 A/S ("N1") i henhold til reglerne i forsyningsvirksomhedsdirektivets artikel 77, stk. 5 (direktiv 2014/25/EU), et begrænset udbud af to delaftaler med hver sin rammeaftale gennem en kvalifikationsordning om levering af 10-20/0,4 kV transformerstationer og koblingsudstyr til N1.

Klagen angår delaftale 1, der vedrører "Standard Stations".

Ved udløbet af fristen for afgivelse af tilbud på delaftale 1 den 4. juni 2025 havde N1 modtaget tilbud fra de fire kvalificerede ansøgere på kvalifikationsordningen, herunder fra KL Industri AB ("KLI") og Priess A/S ("Priess").

Ved brev af 25. juni 2025 til KLI meddelte N1, at N1 havde til hensigt at tildele delaftale 1 til Priess, der havde afgivet det økonomisk mest fordelagtige tilbud. KLI's tilbud blev samtidig afvist som ukonditionsmæssigt.

Den 7. juli 2025 indgav KLI klage til klagenævnet over N1. KLI fremsatte ved klagens indgivelse anmodning om, at klagenævnet i medfør af lov om Klagenævnet for Udbud § 12, stk. 2, skulle beslutte, at klagen skulle have opsættende virkning. Den 8. juli 2025 besluttede klagenævnet ikke at tillægge klagen opsættende virkning, da uopsættelighedsbetingelsen ikke var opfyldt.

KLI har nedlagt følgende påstande:

Påstand 1

Klagenævnet skal konstatere, at N1 har handlet i strid med ligebehandlings- og gennemsigtighedsprincippet i udbudslovens § 2 ved den 15. maj 2025 at have truffet beslutning om tildeling af 10-20/0,4 kV transformerstationer og koblingsudstyr til Priess, selv om virksomhedens tilbud ikke opfyldte udbudsmaterialets krav om opfyldelse af standarden, DS/EN 62271-202.

Påstand 2

Klagenævnet skal annullere N1's beslutning af 25. juni 2025 om at tildele kontrakten til Priess, jf. § 13, stk. 1, nr. 2, i lov om Klagenævnet for udbud.

N1 har principalt nedlagt påstand om, at klagen skal afvises, subsidiært at klagen ikke skal tages til følge.

KLI har ikke nedlagt en påstand over for afvisningspåstanden.

Den 9. juli 2025 anmodede Priess om tilladelse til at intervenere i sagen til støtte for N1, jf. lov om Klagenævnet for Udbud § 6, stk. 3.

Ved brev af 10. juli 2025 har klagenævnet meddelt tilladelse til, at Priess intervenserer i sagen til støtte for N1.

Sagens nærmere omstændigheder

Den 13. maj 2024 offentliggjorde N1 ved bekendtgørelse nr. 279396-2024 af 8. maj 2024 N1's brug af en kvalifikationsordning vedrørende "Procurement of Goods & Services to 20-0,4 kV for N1 A/S", omfattende tre kategorier af varer og serviceydelser, der betegnes som "lots". Lot 1 omfatter "Complete

DSO (Distribution management and monitoring) control cabinets”, lot 2 omfatter ”10-20/0,4 kV Substations & Switchgear”, mens lot 3 omfatter ”Distribution transformers”. Af bekendtgørelsen fremgår bl.a.:

”2.1.4. General information

...

Legal basis:
Directive 2014/25/EU”

Ved bekendtgørelse nr. 744029-2024 af 3. december 2024, offentliggjort den 5. december 2024, tilføjede N1 to yderligere varer og serviceydelser, der kunne søges om optagelse på, således at kvalifikationsordningen herefter tilføjede omfatter lot 4 ”Bare Copper” og lot 5 ”Control Cables”.

På tidspunktet for udbuddets indledning den 14. maj 2025 havde N1 foruden KLI og Priess kvalificeret Cabinet System A/S og Holtab AB, som alle blev inviteret til at afgive tilbud på én eller flere delaftaler.

Af udbudsbetingelserne (”Tender specifications”) fremgår bl.a.:

”1. Introduction and background for the procurement

This document contains tender specifications in connection with the tender process. The procurement is conducted on the basis of N1’s Qualification System – Procurement of Goods & Services for N1 A/S. This tender regard lot 2: 10-20/0,4 kV Substations & Switchgear. The qualification system is established in accordance with Chapter II of the Utilities Directive (Directive 2014/25/EU).

This procurement is conducted as a restricted procedure in accordance with Title II of the Utilities Directive (Directive 2014/25/EU). The procurement consists of the tender phase.

...

2. Lots

The Tenderers may submit a tender for one or both lots, but one Tenderer can maximum be awarded one (1) lot. If the same Tenderer is set to get awarded both lots, N1 will award the lots accordingly to the method described in section 11.6.1.

The tender is divided into the following lots:

Lot 1 - Standard Stations:

Supply of externally operated standard substations in the sizes 200, 630 and 1000 kVA, incl. accessories. The stations are supplied incl. low-voltage switchboards 24 kV switchgear with fuse or relay.

Supply of externally operated standard substation in size 200 kVA without switchgear.

The station is supplied incl. low-voltage switchboard.

In addition, the lot also includes supply of the following:

- Loose low-voltage switchboards and accessories.
- Loose switchgears.

...

3. Scope of the procurement process

...

3.2. Estimated and maximum volume/value of the Lots

Lot 1:

The estimated total value of lot 1 including options is: 850.000.000,00 DKK

The maximum total value of lot 1 including options is: 1.020.000.000,00 DKK

...

3.3. Term of contract

The term of the Framework Agreement is 8 years from 1. January 2026.

...

5. Contracting Entity's Special Obligations during the procurement process

As per the Utilities Directive (Directive 2014/25/EU), the Contracting Entity is obligated to comply with a number of formal rules and procedures during the procurement process. Therefore, the Contracting Entity wishes to highlight the following:

1. The Contracting Entity may be required to disregard tenders if they do not comply with the provisions of these tender conditions or if they include reservations concerning fundamental elements, see section 8.2, ... and 8.6.
2. ...

3. It is the Tenderer's responsibility to ensure that their tender is submitted in compliance with these tender conditions and the overall tender documents. The Tenderer bears sole responsibility for the implications and consequences of any reservations or significant ambiguities in the tender.

...

8. Requirements for tender content

8.1. Tender documents

The table below contains an overview of supporting documents that the tenderer must/may enclose with its tender as well as indication of the format in which the documents must be submitted.

Lot 1:

Name of document	To be enclosed	Contracting Entity template available	Format
Annex 1 – Reservations	MAY	YES	WORD
Annex 2 – Suggestions for improvement	MAY	YES	WORD
Annex 3 – Tenderer's amendment schedule	MAY	YES	WORD
Appendix B – Requirements specification	MUST	YES	EXCEL AND PDF
Appendix C – Tender list	MUST	YES	EXCEL AND PDF
Appendix C.1 – Price Adjustment	MUST	YES	EXCEL
Appendix C.2 – Tenderer's tender	MUST	YES	EXCEL
Appendix N – Template for Item master data	MUST – but only delivery time	YES	EXCEL
Data sheets/technical specifications of the products tendered	MUST	NO	PDF

...

8.5.2. Requirements

The procurement documentation contains a number of requirements.

...

To be considered in the award, the tenderer's tender must meet all requirements. Tenders that do not meet all requirements will be considered nonconforming and will therefore not be considered.

8.5.3. Exceeding minimum requirements/requirements

If exceeding minimum requirements and/or requirements is included in the tender assessment, this will be stated in section 10.

8.5.4. Evaluation requirements

The procurement documentation contains a number of evaluation requirements.

Compliance with evaluation requirements is part of the evaluation of the tenders, see section 10.

...

10. Tender evaluation

10.1. Award criterion – Lot 1

After the tender submission deadline, the Contracting Entity will evaluate the tenders to find the most economically advantageous tender using the award criterion Best price-quality ratio.

This must be assessed on the basis of the following sub-criteria with the following weighting:

Lot 1:

- Price (45%)
- Payment terms (5%)
- Quality (40%)
- ESG (10%)

The contents of the sub-criteria are described in more detail below, also indicating what is given positive weight in the tenderer's response to the individual sub-criterion.

...

11. Evaluation method – both Lots

11.1. General information

According to the below, an overall score will be given to the tenders received based on the score awarded for each sub-criterion multiplied by the weighting of the sub-criterion.

The highest overall score (maximum 10 points) will represent the best price-quality ratio and will thus represent the most economically advantageous tender.”

Af Appendix B – Requirement specification (kravspecifikationen) fremgår bl.a.:

”

No.	Applies to lot		Specification	Type
	1	2		Minimum Requirement/Requirement/Evaluation Criterion

...

2.1	Lot 1	Lot 2	Standards, Acts & Executive Orders and EU Directives	
	X	X	The prefabricated substation must comply with Danish legislation. The requirements and test regulations in relevant Danish/CENELEC standards in force at the time of the procurement procedure must be complied with in accordance with relevant sections. This includes, but is not limited to, the following standards or similar.	
2.1.1	X	X	DS/EN 62271-200 – High-voltage switchgear and controlgear – Part 200: Metal-enclosed AC switchgear for rated voltages above 1 kV and up to and including 52 kV.	Requirement
2.1.2	X	X	DS/EN 62271-201 – High-voltage switchgear and controlgear – Part 201: AC solid-insulation enclosed switchgear and controlgear for rated voltages above 1 kV and up to and including 52 kV	Requirement
2.1.3	X	X	DS/EN 62271-202 – High-voltage switchgear and controlgear – Part 202: High-voltage/low-voltage prefabricated substations	Requirement

...

3.11	Lot 1	Lot 2	Arc flash class	
3.11.1	X	X	The substation must have an IAC class of min.: IAC-AB, 20 kA, 1s. Which provides a tested level of protection for operators when operating medium-voltage switchgear and for the general public. The IAC class applies to the arc flash-tested substation configuration. Transferability of the result of an arc flash test to other substation configurations than the tested configuration is accepted to the extent that this is permitted by DS/EN 62271-202 and -312, and where the manufacturer can document this in accordance with the above standards. Reference is made to section 10.	Requirement
3.11.2		X	In case of internally operated substations, the arc flash must be directed away from the room. This can be done via attenuation or diversion away from operation and without impact on people passing by etc.	Requirement

...

4.1	Lot 1	Lot 2	Construction of substation	
	X	X	The construction of the substation must comply with DS/EN 62271-202.	

...

4.8.3	Lot 1	Lot 2	Medium-voltage cables from switchgear to transformer	
4.8.3.1	X	X	Connections are performed with single-conductor PEX cable with multithreaded copper conductor and shield made of copper wire with a rated voltage of; 24 kV. The cable must be strippable. The cable must be constructed and tested as prescribed in HD620 10D. The conductors must be prepared for installation in the switchgear with separable connector, connection bushing type C, and have a length so that they can be mounted on all sizes of transformers that may be located in the substation. It accepts the use of bushings connection type A on the transformer fuse bay. The end facing towards the transformer must have been prepared with end finishing and cable lugs ø13mm. The following applies to all substation types: 1x25+16 PEX-CU, 24kV, 90 degrees Celsius per phase The cable screen is connected to the ground bar of the medium-voltage switchgear and must be open towards the transformer.	Requirement

”

Inden for tilbudsfristen den 4. juni 2025 modtog N1 tilbud fra alle fire inviterede tilbudsgivere.

Af tilbuddet fra KLI fremgår:

”

No.	Applies to lot		Specification	Type	Requirement Met
	1	2		Minimum Requirement/Requirement/Evaluation Criterion	Yes/No
4.2.9	Lot 1	Lot 2	External dimensions		
4.2.9.1	X		The 200 station must not cover an area of more than 4,5 m ² .	Requirement	Nej
4.2.9.2	X		The 630 and 1000 stations must not cover an area of more than 6 m ² .	Requirement	Nej

”

Af tilbuddet fra Priess fremgår:

”

No.	Applies to lot		Specification	Type	Requirement Met
	1	2		Minimum Requirement/Requirement/Evaluation Criterion	Yes/No

...

2.1	Lot 1	Lot 2	Standards, Acts & Executive Orders and EU Directives		
	X	X	The prefabricated substation must comply with Danish legislation. The requirements and test regulations in relevant Danish/CENELEC standards in force at the time of the procurement procedure must be complied with in accordance with relevant sections. This includes, but is not limited to, the following standards or similar.		
2.1.1	X	X	DS/EN 62271-200 - High-voltage switchgear and controlgear - Part 200: Metal-enclosed AC switchgear for rated voltages above 1 kV and up to and including 52 kV.	Requirement	Ja
2.1.2	X	X	DS/EN 62271-201 - High-voltage switchgear and controlgear - Part 201: AC solid-insulation enclosed switchgear and controlgear for rated voltages above 1 kV and up to and including 52 kV	Requirement	Ja
2.1.3	X	X	DS/EN 62271-202 - High-voltage switchgear and controlgear - Part 202: High-voltage/low-voltage prefabricated substations	Requirement	Ja

...

3.11	Lot 1	Lot 2	Arc flash class		
3.11.1	X	X	The substation must have an IAC class of min.: IAC-AB, 20 kA, 1s. Which provides a tested level of protection for operators when operating medium-voltage switchgear and for the general public. The IAC class applies to the arc flash-tested substation configuration. Transferability of the result of an arc flash test to other substation configurations than the tested configuration is accepted to the extent that this is permitted by DS/EN 62271-202 and -312, and where the manufacturer can document this in accordance with the above standards. Reference is made to section 10.	Requirement	Ja

”

Den 19. juni 2025 underrettede N1 tilbudsgiverne om resultatet af evalueringen. I brevet til KLI var det anført, at Cabinet System A/S havde afgivet det økonomisk mest fordelagtige tilbud. KLI's tilbud blev afvist som ukonditionsmæssigt.

Den 20. juni 2025 anmodede KLI om, at N1 uddybede de krav, som KLI's tilbud ikke opfyldte, jf. pkt. 4.2.9.1 og 4.2.9.2 i Appendix B – Requirement specification.

Den 25. juni 2025 afholdt KLI og N1 et møde. Af referat fra mødet fremgår bl.a.:

”KL requested the meeting as a follow up on the rejection letter regarding the tender procedure of substations.

...

KL is questioning, why N1 dismissed the tender, as N1 knew the sizes KL offered. N1 informed, that we have changed the size of the stations from the initial tender process to the retender, but we could not change the sizes accordingly to what KL could offer.

KL states, that it was changed from 4 m² to 4,5 m², which meant that Holtab could be included, but not KL, and KL states that it limited the competition. KL doesn't understand why the bigger stations were not changed in size.

N1 hoped, it would be possible for KL to adapt to N1 requirements. N1 did not have any intentions to favor any Tenderer, and N1 wished for as many Tenderers as possible, with respect to the needs of N1.

...

N1 informs, that all delivered stations will be checked accordingly to the requirements. In case of deviations from the requirements, it would be a dialogue between N1 and the supplier in question.

KL mentions, that they have already arc tested their stations, and from previous tenders they know other competitors have/had problems meeting the requirements. KL are unsure if the competitors will meet the requirements. That is also why KL were not able to adjust to N1's requirements regarding sizes. KL refers to a tender conducted by NEXEL, and how tenderers were evaluated/which products were offered. N1 emphasizes, that other tenders are not relevant in regard to N1's tender.

...

KL asked if Priess has ARC-tested. N1 cannot answer questions regarding specific elements of Priess' tender in the meeting, however the tender was compliant, also regarding testing. It is noted that it is not a requirement, that the test is conducted until the start of the contract. N1 will make sure, that all required tests are conducted and passed by the time the contract period is starting.”

N1 blev under mødet opmærksom på, at N1 i underretningsbrevet fremsendt til KLI den 19. juni 2025 fejlagtigt havde angivet Cabinet System A/S som vinder af udbuddet og ikke Priess.

Den 25. juni 2025 tilbagekaldte N1 tildelingsbeslutningen for delaftale 1.

Samme dag fremsendte N1 reviderede underretninger om tildelingsbeslutningen til alle tilbudsgivere, herunder KLI, og iværksatte samtidig en ny standstill-periode, der udløb den 7. juli 2025. Af underretningen til KLI fremgår bl.a.:

”Unfortunately, your tender is nonconforming as requirement 4.2.9.1 and requirement 4.2.9.2 have not been met in your offer, and it is stated in the Tender Conditions section 8.5.2, that all requirements must be met in order to be considered:

...

The tender evaluation has resulted in the Contracting Entity intending to enter into a framework agreement with Priess A/S, which has submitted the most economically advantageous tender in terms of ‘Price’/‘Best price-quality ratio’.”

Den 25. juni 2025 rettede N1 henvendelse til Priess med forespørgsel om, hvorvidt Priess havde gennemført godkendt lysbuetest (ARC-test) eller ville gennemføre lysbuetest senere.

Samme dag oplyste Priess til N1, at Priess havde gennemført lysbuetesten.

Ved brev af 3. juli 2025 til N1 anmodede KLI om aktindsigt i Priess’ tilbud og fastholdt, at tilbuddet fra Priess ikke var konditionsrættigt, da virksomhedens transformerstationer ikke levede op til standarden DS/EN 62271-202.

Den 4. juli 2025 præciserede KLI sin henvendelse af 3. juli 2025, således at der ønskedes adgang til alle dokumenter og kommunikation af relevans for ARC-testen, navnlig til den endelige testrapport.

Samme dag fremsendte Priess forsiden af testcertifikatet til N1 som dokumentation for den beståede ARC-test. Af forsiden fremgår bl.a.:

”Client: PRIESS A/S, Vinderup, Denmark

...

Date of test: 20 May 2025

...

Applied test specifications:

The tests have been carried out in full compliance with

IEC 62271-202:2022, Cl. 7.102 and Annex A

Note: Pressure measurements are outside the laboratory's scope of accreditation. They have been performed on client's request as an additional information and are not used for the assessment of the test

According to STL Objectives and Operating Principles PEHLA issues a Test Certificate following exclusively the above mentioned standards and the STL Guides wherever applicable.

Tests performed:

Type Test "Internal arc test"

Internal arc test with three-phase arc initiation in the common gas compartment of the metal-enclosed, gas-insulated switchgear in a test setup for accessibility type A (protection to personnel operating the prefabricated substation) and type B (protection to persons in the vicinity of the prefabricated substation) for a peak current of 50 kA and a short-circuit current of 20 kA - 1 s at 50 Hz.

Test results:

The test object passed the test performed in accordance with the applied test specifications.

The requirements for the verification of the internal arc classification IAC-AB, 20kA, 1s are met for the designated combination of prefabricated substation and switchgear."

Af baggrundsrapport fra PEHLA, der er udarbejdet af den testingeniør, som udførte laboratorietesten af Priess' 200 kVa transformerstation, fremgår bl.a.:

"The high-voltage interconnection is fuse-protected. Therefore, no internal arc test of the high-voltage interconnection is required.

...

The point of arc initiation was chosen in the switching compartment of the metal-enclosed, gas-insulated switchgear because of the highest arc energy determined during the internal arc test of the switchgear.”

Den 7. juli 2025 besvarede N1 henvendelsen af 3. og 4. juli 2025 fra KLI ved at fremsende henholdsvis forsiden af testcertifikatet og korrespondance mellem N1 og Priess vedrørende ARC-testen.

Af erklæring fra Schneider Electric Industries SAS af 3. oktober 2025 fremgår bl.a.:

”

- The point of initiation was placed inside the tank, specifically on the bushing of the I1 function.

The tank compartment has been selected according to the criteria de-fined into IEC 62271-202 §A.6 indicating that ”The point of initiation of the arc shall be in the high-voltage compartment of the high-voltage switchgear and controlgear having the highest arc energy determined during internal arc tests carried out in accordance with IEC 62271-200 or IEC 62271-201carried out in accordance with IEC 62271-200”.

Parternes anbringender

Ad afvisningspåstanden

N1 har til støtte for afvisningspåstanden gjort gældende, at klagen alene vedrører et kontraktretligt anliggende mellem rammeaftalens to parter, Priess og N1. Påstandene og anbringenderne vedrører således ikke udbudsretlige forhold, men udspringer af KLI's spekulationer og forventninger til Priess' mulighed for at efterleve rammeaftalens forpligtelser, herunder forpligtelsen til at opfylde standarden DS/EN 62271-202, hvilket ikke er omfattet af klagenævnets kompetence, jf. lov om Klagenævnet for Udbud § 1.

KLI har ikke gjort særskilte anbringender gældende i relation til afvisningspåstanden.

Ad påstand 1

KLI har gjort gældende, at Priess' tilbud burde være afvist som ukonditions-mæssigt, da tilbuddet ikke opfylder de grundlæggende tekniske krav i udbudsmaterialet, herunder kravene i DS/EN 62271-202 vedrørende IAC-klas-sificering og korrekt testprocedure, der udgør et grundlæggende element, navnlig da kravet angår en kritisk sikkerhedsforskrift. Den fremlagte testdo-kumentation er utilstrækkelig og repræsenterer ikke en gyldig worst case-simulering i henhold til standarden.

Det fremgår af udbudsmaterialets Appendix B – Requirement specification, pkt. 4.1, Construction of substation, at "The construction of the substation must comply with DS/EN 62271-202".

Endvidere bestemmes følgende i punkt 3.11.2:

"In case of internally operated substations, the arc flash must be directed away from the room. This can be done via attenuation or diversion away from operation and without impact on people passing by etc."

Den transformerstation på 200 kVA, som Priess har tilbudt, opfylder ikke de tekniske krav i DS/EN 62271-202. Det fremgår af Priess' hjemmeside, at virksomheden har haft til hensigt at opnå overensstemmelse med standarden senest i 2020. En sådan overensstemmelse er ikke dokumenteret på tidspunk-tet for klagens indgivelse, og der foreligger heller ikke tilstrækkelig sikker-hed for, at produktet vil være standardkompatibelt ved leveringsens påbegyn-delse den 1. januar 2026, jf. udbudsbetingelsernes pkt. 3.3.

Det forhold, at den fysiske udformning og den indvendige volumen af trans-formerstationen har direkte betydning for, om gældende tekniske krav kan overholdes, er veldokumenteret. Mindre stationstyper stiller større krav til den tekniske løsning, herunder i forhold til trykaflastning og sikkerhedsaf-stande. Tidligere erfaringer – herunder ved et lignende udbud – har vist, at Priess' løsning ikke kunne opfylde de relevante krav i standarden, netop som følge af de fysiske begrænsninger.

Hvis der anvendes trykaflastning via absorberende elementer, reduceres den frie plads i stationen yderligere, hvilket kan have en negativ indvirkning på både tilgængeligheden og de påkrævede afstande mellem komponenterne.

Løsningen i det aktuelle udbud kan ikke uden videre sidestilles med tidligere konfigurationer. Dette skyldes bl.a., at der i udbuddet er krav om anvendelse af SF6-frit mellemspændingsudstyr. Hvis det tilbudte koblingsudstyr endnu ikke er indgået i fuldskalatest i den konkrete stationstype, vil det være nødvendigt, at hele anlægget – inklusive mellemspændingsudstyret – gennemgår en samlet prøvning for at kunne dokumentere, at standardens krav opfyldes.

Priess har fremlagt et testcertifikat som dokumentation for, at stationen har bestået de gennemførte prøvninger. Testen lever ikke op til kravene i DS/EN 62271-202 og tilknyttede standarder, idet testens udførelsesmæssige forudsætninger ikke opfylder kravene til en repræsentativ og overførbar IAC-klassifikation.

Det fremgår af kravspecifikationens pkt. 3.11.1, at stationen skal være klassificeret med en IAC-klasse på minimum IAC-AB, 20kA, 1s, hvilket skal give en dokumenteret beskyttelse af både operatør og offentlighed. Samtidig præciseres det, at denne klassificering skal være baseret på test i en konfiguration, der svarer til den faktiske, eller som minimum er dokumenteret overførbar i henhold til DS/EN 62271-202 og -312.

Det centrale problem i Priess' test er, at lysbuen i testen blev initieret i koblingsudstyrets tank og ikke i et kabelrum. Dette er afgørende, idet testens gyldighed i henhold til standarden forudsætter, at det værst tænkelige scenarie testes, hvilket i praksis ofte vil være et kortslutningsscenarie i kabelrummet, særligt når kabelrummet er udstyret med uskærmede kabler, som det er tilfældet i N1's applikationer.

I standarden henvises der specifikt til, at det er "... the controlgear having the highest arc energy determined during internal arc tests carried out in accordance with IEC 62271-200 or IEC 62271-201 ...", der skal testes, hvilket forudsætter, at den del af udstyret, hvor den potentielt højeste lysbueenergi kan opstå, indgår i testen. Brugen af uskærmede kabler øger risikoen for kortslutning i dette rum, og det er derfor teknisk misvisende, at testen er udført med lysbueinitiering i koblingstanken.

Af IEC 62271-202:2022, Annex A, Internal arc fault – Method to verify the internal arc classification (IAC), fremgår bl.a.:

”The point of initiation of the arc shall be in the high-voltage compartment of the high-voltage switchgear and controlgear having the highest arc energy determined during internal arc tests carried out in accordance with IEC 62271-200 or IEC 62271-201. However, if this data is not available, it is acceptable to select the high-voltage compartment with the largest clearance between the points where the arc was initiated. The number of phases involved in the arc, the arc current and arc duration shall be the same...”

Denne bestemmelse forudsætter, at leverandøren kan dokumentere, at det valgte testpunkt faktisk er det mest belastede (højeste lysbueenergi). Hvis sådan dokumentation ikke foreligger, skal testen udføres med lysbueinitiering længst væk fra strømkilden – typisk i kabelrummet. I dette tilfælde er der intet, der tyder på, at en sådan vurdering eller dokumentation er fremlagt.

Af samme bilag fremgår yderligere:

”For accessibility type B it should be the compartment of the switchgear and controlgear assembly located closest to the indicators placed outside the prefabricated substation.”

Det fremgår således udtrykkeligt, at testen skal gennemføres i det rum, som i praksis udgør det mest udsatte for brugere eller offentlighed – hvilket netop er kabelrummet i mange installationer. En test udført i koblingstanken, som befinder sig centralt i stationen og ikke tættest på ydersiden, opfylder ikke kravene til worst case-simulering og tilgængelighedstype B, og den er dermed ikke valid i relation til udbuddets krav om dokumenteret IAC-beskyttelse.

Den test, som Priess har fremlagt dokumentation for, er derfor ikke retvisende for stationens faktiske sikkerhedsniveau i installationsmiljøet, og den udgør ikke tilstrækkelig dokumentation for, at stationen opfylder de tekniske krav i udbudsmaterialet. Den nødvendige sammenhæng mellem test og anvendelsessituation – herunder korrekt testpunkt, korrekt anvendt standard og worst case-simulering – er ikke til stede.

Dette indebærer en væsentlig mangel ved det tilbudte produkt, som burde have medført afvisning af tilbuddet som ukonditionsmæssigt, da der er tale om krav, som udgør et grundlæggende element, og som ikke lader sig kapitalisere sagligt og objektivt.

Priess' løsning udgjorde ikke en egentlig sikkerhedsrisiko, men den valgte løsning er ikke den mest sikre, idet sandsynligheden for lysbueinitiering i kabelrummet ("I-compartment") er undervurderet, hvilket er uforenelig med udbudsbetingelserne. Når der dannes en elektrisk lysbue, udvikles der meget høje temperaturer, som kan overstige 20.000 °C. Selv i et mindre anlæg er den intense varme i stand til hurtigt at smelte metaldele og beskadige koblingsudstyr og transformeren. Samtidig kan materialer som olie og isolationsplast antændes eller nedbrydes, hvilket både forværrer skaderne og øger risikoen for brand.

Ud over varmen kan en lysbue skabe et kraftigt trykstød. Når luft og materialer fordamper eksplosivt, kan der opstå en mindre eksplosion i tavler eller lukkede rum. Trykbølgen vil sjældent være lige så omfattende som i større anlæg, men den kan stadig give alvorlige skader på udstyret og udgør en betydelig risiko for personer, der opholder sig i nærheden. Derudover frigives der ofte giftige gasser, når isolationsmaterialer nedbrydes under de høje temperaturer.

For såvel personale som forbipasserende er en lysbue en af de mest alvorlige hændelser, der kan opstå i en transformerstation. Varmeudstrålingen kan give livstruende forbrændinger på få sekunder, og fragmenter fra ødelagt udstyr kan føre til yderligere skader. Selv på kort afstand er der risiko for varige mén på hud, øjne og hørelse.

Når det gælder forsyningssikkerheden, vil konsekvenserne i en 200 kVA station typisk være væsentlige. En enkelt hændelse kan lamme stationen og afbryde elforsyningen i det område, den betjener, hvilket kan medføre både driftsforstyrrelser og betydelige omkostninger til reparation og genopbygning.

Af disse grunde er det afgørende at forebygge lysbuer også i mindre transformerstationer gennem korrekt konstruktion, vedligeholdelse og beskyttelse af udstyret. Det indebærer hurtig frakobling med relæsystemer, eventuel lysburegistrering, trykaflastning samt korrekt dimensionering af anlæggets komponenter. Samtidig er det nødvendigt, at alt arbejde udføres efter de rette sikkerhedsprocedurer og med personlige værnemidler. På den måde kan man beskytte menneskeliv, begrænse materielle skader og sikre en stabil elforsyning – selv i de mindre dele af elnettet.

Det er afgørende, hvilken metode der konkret er anvendt, og på hvilket grundlag dette metodevalg hviler.

Det forhold, at "The point of arc initiation" ifølge testrapporten "was chosen in the switching compartment ... because of the highest arc energy determined during the internal arc test of the switchgear", forudsætter, at der foreligger underliggende testdata, hvori den højeste lysbueenergi er fastlagt ved faktiske prøver.

Testlaboratoriets valg af metode til gennemførelse af testen beror således på laboratoriets adgang til og gennemgang af eksplicite og verificerbare data fra en godkendt testprotokol for den interne lystbuetest af det anvendte koblingsanlæg. Laboratoriet kan derfor ikke konkludere, at koblingstanken repræsenterer punktet med højeste lysbueenergi, uden at sådanne data findes dokumenteret i den underliggende testprotokol.

Denne dokumentation er ikke fremlagt af N1 eller Priess, uanset at den foreligger, og uanset at der måtte være en formodning imod, at dokumentationen nyder nogen kommerciel beskyttelsesværdighed i øvrigt.

De tabeller, som N1 og Priess henviser til i standarden, er generiske og kan ikke erstatte de konkrete målinger, som standarden forudsætter.

IEC 62271-202, pkt. 9.104.5, fastsætter, at lysbuetesten skal initieres i det højspændingsrum, hvor den højeste energi er konstateret ved interne prøver.

Kun hvis sådanne data ikke foreligger, kan en subsidiær metode anvendes. Det er teknisk indlysende, at sådanne data eksisterer fra de forudgående switchgear-tests, men de er ikke gjort tilgængelige for KLI eller laboratoriet. Laboratoriet var således ikke i besiddelse af de nødvendige oplysninger for at kunne beslutte det korrekte metodevalg.

Hvis sådanne data ikke var tilgængelige under testen hos PEHLA GmbH, henviser standarden til følgende alternative regel:

"However, if data is not available, it is acceptable to select the high voltage compartment with the largest clearance between the points where the arc was initiated."

I det konkrete tilfælde vil dette pege på kabelrummet, nærmere bestemt keglene længst væk fra indføringspunktet, idet det er stedet med størst afstand.

Netop dette forhold er særligt vigtigt i forbindelse med rammeaftalen, da kablerne i kabelrummet ikke er afskærmede og derfor vil udgøre en sikkerhedsrisiko, som er uforenelig med udbuddets betingelser. Manglende afskærmning øger sandsynligheden for lysbueinitiering netop dér, hvilket understreger behovet for at dokumentere og efterleve standardens metodiske krav.

Det følger af forsyningsvirksomhedsdirektivets artikel 82, stk. 4, at ordregiver er forpligtet til at sikre, at det eller de tilbud, som tages i betragtning ved tildelingen, opfylder alle krav, der er fastsat i udbudsmaterialet. Bestemmelsen indebærer en reel forpligtelse til verifikation, hvilket betyder, at ordregiver aktivt skal kontrollere, at de pågældende tilbud er konditionsmæssige. Det er dermed ikke tilstrækkeligt, at et tilbud blot fremstår formelt korrekt; det påhviler ordregiver at sikre, at kravene reelt er opfyldt.

Efter artiklen er ordregiver desuden forpligtet til at foretage en effektiv kontrol af de oplysninger og den dokumentation, som tilbudsgiverne har afgivet, hvis der opstår tvivl. Det er fast praksis fra klagenævnet, at der skal være et vist grundlag for, at en sådan tvivlssituation kan anses for indtrådt, men dette fritager ikke ordregiver for at handle, når der fremkommer en konkret og sagligt begrundet indsigelse mod et tilbuds konditionsmæssighed. N1 er – senest ved indgivelsen af klagen og på et tidspunkt, hvor kontrakt endnu ikke er indgået – blevet gjort opmærksom på forhold, som, hvis de viser sig at være korrekte, betyder, at Priess' tilbud ikke opfylder en ufravigelig betingelse i udbuddet. N1 er derfor forpligtet til at foretage en aktiv og konkret vurdering af det materielle indhold i påstand 1, herunder gennemføre en selvstændig kontrol af de pågældende forhold.

N1 har gjort gældende, at N1 ikke har handlet i strid med ligebehandlings- og gennemsigtighedsprincippet i udbudslovens § 2 eller forsyningsvirksomhedsdirektivets artikel 36.

KLI gør gældende, at tilbuddet fra Priess ikke opfylder kravspecifikationens krav 4.1, krav 3.11.1 og krav 3.11.2. Krav 4.1 er imidlertid ikke et krav, der skal besvares, men en overskrift, hvorfor den også er gråmarkeret i kravspecifikationen, ligesom der ikke er angivet mulighed for besvarelse. Kravet

fremgår i stedet af krav 2.1.3. Krav 3.11.2 er ikke gældende for delaftale 1 og derfor uden betydning for klagen.

Priess har i sit tilbud besvaret kravene med ”Ja”, og tilbuddet fra Priess er således konditionsmæssigt.

Priess har senest i 2025 fået gennemført og godkendt en lysbuetest. Det forhold, at det af Priess’ hjemmeside fremgår, at der senest er gennemført en lysbuetest i 2020, skyldes, at hjemmesiden ikke er blevet opdateret.

Omstændighederne i et tidligere udbud fra andre ordregivere er klagesagen uvedkommende, og det kan ikke inddrages i vurderingen af, om tilbuddet fra Priess opfylder de anfægtede krav.

Priess bekræftede at opfylde DS/EN 62271-202-standarden i tilbuddet, og N1 vurderede, at Priess’ station opfyldte kravene til trykaflastning og sikkerhedsafstand. Priess’ tilbud, herunder det fremlagte tegningsmateriale, indikerede ikke, at der var brugt trykaflastning via absorberende elementer, og N1 var således betrygget i, at denne problemstilling ikke var aktuel i forhold til den tilbudte station. Priess har fået gennemført og godkendt en lysbuetest, ligesom der er gennemført en fuldskalatest, hvor der ifølge testcertifikatet blev anvendt et 200 kVA transformerhus med installeret Schneider Electric RM AirSet koblingsanlæg, som var sat ind i en mellemspændingsstation. Testcertifikatet er udstedt af et anerkendt og uvildigt testinstitut, hvorfor N1 ikke har haft grundlag for at betvivle rigtigheden af den gennemførte testprocedure.

N1’s vurdering af, at tilbuddet fra Priess opfyldte de pågældende krav, er korrekt, og der foreligger ikke en overtrædelse af ligebehandlings- og gennemsigtighedsprincippet.

Det fremgår af Appendix B – Requirement Specification, at dokumentation for en række krav, herunder opfyldelsen af standarden, først skal foreligge på leveringstidspunktet, hvilket parterne er enige om.

Rammeaftalen træder i kraft pr. 1. januar 2026. Dokumentation for kravets opfyldelse skal således tidligst foreligge efter dette tidspunkt og nærmere bestemt på leveringstidspunktet for den første bestilling, der foretages under rammeaftalen. Priess er derfor ikke forpligtet til at dokumentere at opfylde

kravene før dette tidspunkt. Dette indebærer, at N1 i praksis først skal og kan konstatere, om kravene er opfyldt, når dokumentationen herfor fremlægges på leveringstidspunktet. Hvis det på leveringstidspunktet viser sig, at kravene ikke er opfyldt, vil der være tale om en manglende overholdelse af rammeaftalen, som skal håndteres efter de kontraktlige regler i overensstemmelse med det udbudsretlige princip om, at opfyldelsen af krav i en indgået rammeaftale er et kontraktmæssigt spørgsmål. En eventuel manglende overholdelse af kravene udgør derfor ikke en overtrædelse af udbudsreglerne, jf. Københavns Byrets dom af 3. marts 2022, BS-47628/2020-KBH, G4S Security Services A/S mod Post Danmark A/S. Priess har dog allerede opnået den krævede certificering for opfyldelse af DS/EN 62271-202-standarden.

Ordregivers undersøgelsespligt følger af forsyningsvirksomhedsdirektivets artikel 82, stk. 4. Formålet med bestemmelsen er at sikre, at ordregiver fastsætter kriterier for tildeling, der er gennemsigtige, og sikrer objektivitet i udbudsprocessen og dermed ikke giver ordregiver valgfrihed i forbindelse med tilbudsvurderingen. Kriterierne skal muliggøre en effektiv kontrol af tilbudsgivernes oplysninger med henblik på at vurdere, i hvilket omfang tilbuddene opfylder kriterierne for tildeling. Ordregiver skal efter bestemmelsen alene i tvivlstilfælde foretage kontrol af nøjagtigheden af oplysninger og dokumentation fremlagt af tilbudsgiverne.

Ordregiver har ikke en pligt til at verificere, at kravene reelt er opfyldt. Det følger af klagenævnets praksis, at et tilbud alene skal vurderes efter sit indhold, jf. bl.a. klagenævnets kendelse af 23. juni 2017, MultiLine A/S mod Furesø Kommune, og kendelse af 27. april 2017, Tolkegruppen Oversættergruppen P/S mod Københavns Kommune. Det følger også af fast praksis fra klagenævnet, at ordregiver ikke har en generel undersøgelsespligt med hensyn til rigtigheden af oplysninger i et tilbud, og at ordregiver alene i tvivlstilfælde er forpligtet til at foretage en effektiv kontrol af rigtigheden af oplysningerne, jf. klagenævnets kendelse af 21. juni 2023, Globeteam A/S mod Økonomistyrelsen.

En ordregiver er derfor alene forpligtet til at foretage kontrol, hvis der foreligger tvivl, der har karakter af en vished eller en høj grad af sandsynlighed for, at det tilbudte ikke vil kunne opfyldes, jf. klagenævnets kendelse af 12. december 2024, Biogen (Denmark) A/S mod Amgro I/S.

Det vil være en konkret vurdering, hvornår der foreligger et tvivlstilfælde, og ordregiver er ifølge klagenævnets praksis tillagt et skøn ved vurderingen af, hvornår der er tale om forhold, som rejser tvivl om oplysningernes rigtighed, jf. bl.a. klagenævnets kendelse af 21. juni 2023, Globeteam A/S mod Økonomistyrelsen. Klagenævnet tilsidesætter således ikke ordregivers skøn, men efterprøver alene, om de grænser, der gælder for en sådan beslutning, er overskredet.

Ordregiver har pligt til at reagere på oplysninger, som konkret rejser tvivl om, hvorvidt en tilbudsgiver har afgivet korrekte oplysninger. N1 har derfor ud fra et forsigtighedsprincip reageret på henvendelserne fra KLI og undersøgt virksomhedens indsigelser nærmere og således foretaget en effektiv kontrol af Priess' oplysninger vedrørende opfyldelsen af de angivne krav, da N1 på mødet den 25. juni 2025 og som følge af KLI's indsigelsesskrivelse blev orienteret om, at KLI mente, at Priess' tilbud ikke opfyldte kravene.

På baggrund af disse undersøgende tiltag konstaterede N1, at testcertifikatet dokumenterede, at testen var gennemført på den samme type station, som Priess skal levere til N1, at testen var udført i fuld overensstemmelse med IEC 62271-202:2022, at stationen bestod testen i overensstemmelse med de anvendte testspecifikationer, og at kravene til verifikation af den interne lysbueklassificering IAC-AB, 20kA, 1s var opfyldt for den angivne kombination af præfabrikeret transformerstation og koblingsudstyr.

N1 undersøgte herudover, om der var andre forhold i tilbuddet fra Priess vedrørende den gennemførte test eller de hertil fremlagte oplysninger, der fremstod som åbenbart urigtige, og som dermed skulle resultere i en udvidet undersøgelsespligt. N1 vurderede, at dette ikke var tilfældet.

N1 havde derfor fortsat ikke grundlag for at betvivle, at tilbuddet levede op til de fastsatte krav, herunder navnlig kravet vedrørende testen.

Der gælder ingen formkrav til, hvordan kravet om effektiv kontrol skal opfyldes, og den kontrol, som N1 gennemførte, var saglig og korrekt. Kontrollen udgjorde en tilstrækkelig undersøgelse af, om tilbuddet fra Priess opfyldte kravene, jf. klagenævnets kendelse af 1. maj 2019, NetNordic Communication A/S mod Region Sjælland.

N1 har således iagttaget sin undersøgelsespligt efter forsyningsvirksomhedsdirektivets artikel 82, stk. 4. N1 har ikke overtrådt rammerne for sit skøn om kontrollens gennemførelse, og N1 var derfor både berettiget og forpligtet til at fastholde beslutningen om at tildele kontrakten til Priess.

KLI kan ikke vide, om kabelrummet er udstyret med uskærmede kabler, og henvisningen til ”N1’s applikationer” er ikke relevant. N1 stiller sig undrende over for, at KLI skulle være i besiddelse af så konkrete oplysninger om den test, som Priess har gennemført. KLI har alene modtaget forsiden af testcertifikatet, hvoraf fremgår, at testen blev gennemført i koblingsudstyrets tank. KLI’s kritik af testens gennemførelse fremstår derfor som spekulationer, der ikke dokumenterer, at testen ikke opfylder kravene.

Standarden lægger op til, at der skal træffes en række tekniske valg, og det er således op til Priess at vælge den relevante testmetode, herunder sted for gennemførelse af testen, og KLI og N1 kender ikke begrundelsen for dette valg.

Ifølge Annex A i IEC 62271-202:2022, pkt. A.6 (Test procedure), skal testen gennemføres således:

”For each accessibility type of a prefabricated substation, at least one internal arc test is mandatory for the high-voltage Switchgear and control-gear (see Figures A.3 and A.5). The point of initiation of the arc shall be in the high-voltage compartment of the high-voltage switchgear and controlgear having the highest arc energy determined during internal arc tests carried out in accordance with IEC 62271-200 or IEC 62271-201. However, if data is not available, it is acceptable to select the high-voltage compartment with the largest clearance between the points where the arc was initiated.”

Worst-case simuleringen skal således foretages på det farligste sted i stationen, og dette sted er ikke nødvendigvis altid det samme. Der kan være forskel på, hvordan energiudladningen føres væk, idet dette afhænger af, hvordan stationen i øvrigt er konstrueret.

N1 har alene stillet krav til, at testen skal kunne bestås, men har ikke stillet krav til, hvordan testen skal udføres.

KLI kan ikke på baggrund af indholdet af standarden og uden at kende til begrundelsen for Priess' anvendte testmetode udlede, at testen ikke blev udført på det rigtige sted.

Det fremgår i øvrigt ikke af testcertifikatet, hvilken type kabler der har været genstand for testen. KLI's angivelse af, at testen blev udført på uskærmede kabler, er således ikke udtryk for de faktiske omstændigheder. Det er et krav, at der i den tilbudte station skal anvendes skærmede kabler, jf. pkt. 4.8.3.1 i Appendix B - Requirement specification.

N1 har ikke modtaget oplysninger, der understøtter, at testen ikke blev udført på de krævede skærmede kabler. Testen er bestået, og den testdokumentation, som Priess har fremlagt, dokumenterer, at testen blev gennemført i fuld overensstemmelse med IEC 62271-202:2022.

Testinstituttets gennemførelse af testen har haft fokus på at sikre beskyttelse af det personale, der betjener transformerstationen, og de personer, der måtte være i nærheden af transformerstationen. Der foreligger derfor ikke en sikkerhedsrisiko.

Testen blev gennemført af PEHLA GmbH, der er et uvildigt, akkrediteret testinstitut, der udfører afprøvning og tests på et forskriftsmæssigt og velanerkendt grundlag. N1 har på den baggrund ingen grund til at betvivle testens gennemførelse eller resultat.

N1 har ligeledes ingen grund til at betvivle testinstituttets metodevalg i relation til gennemførelse af lysbuetesten. Metodevalget har i øvrigt ingen relevans i forhold til de nedlagte påstande.

KLI har i sine indsigelser over for den gennemførte test ikke godtgjort eller dokumenteret, at testen ikke blev gennemført korrekt, og KLI har derfor ikke grundlag for sin påstand om, at tilbuddet fra Priess ikke opfylder kravene til standarden.

Testen blev gennemført i overensstemmelse med det påkrævede, og Priess' transformerstationer opfylder kravene i kravspecifikationen, herunder standarden. Testcertifikatet betrygger N1 i, at den gennemførte test er valid og tilstrækkelig dokumentation for, at de tilbudte transformerstationer opfylder kravene allerede på nuværende tidspunkt.

N1 er ikke i besiddelse af testprotokollen og kan derfor ikke fremlægge dokumentation for, hvor i testprotokollen det fremgår, at koblingstanken er identificeret som det sted, hvor den højeste lysbueenergi opstår, herunder på baggrund af hvilke bagvedliggende data.

Tekniske data om testprotokollen er i øvrigt uden udbudsretlig relevans i forhold til de nedlagte påstande, idet N1 har opfyldt sin undersøgelsespligt, og idet Priess har dokumenteret sin opfyldelse af den krævede tekniske standard.

Hvis KLI har tekniske indsigelser mod testinstitutts grundlag for at udstede testcertifikater, må det være et anliggende mellem KLI og testinstituttet, og det er ikke relevant for den gennemførte udbudsproces eller klagen. KLI's holdninger til testens gennemførelse fremstår udokumenterede og kan ikke tages som udtryk for andet end KLI's subjektive holdninger til, hvordan overholdelse af DS/EN 62271-202-standardens bør afprøves.

Det følger af udbudsbetingelsernes pkt. 8.5.2, at tilbud skal opfylde alle krav. Tilbud, der ikke opfylder alle krav, vil blive betragtet som ukonditionsmæssige og vil derfor ikke blive taget i betragtning.

Da Priess' tilbud opfyldte alle kravene i Appendix B – Requirement specification, var der ikke grundlag for at afvise det som ukonditionsmæssigt.

Priess har til støtte for de af N1 nedlagte påstande gjort gældende, at Priess' tilbud opfylder samtlige af udbudsmaterialets krav, herunder standarden.

Priess' transformerstationer og koblingsudstyr er underlagt et omfattende testsetup. Som en integreret del af processen udfører Priess akkrediterede laboratorietests af sine transformerstationer og koblingsudstyr ved deltagelse i offentlige udbud eller private kontrakter. Testen udføres af et laboratorium, som er medlem af den såkaldte "Short-circuit testing liaison" (STL); en sammenslutning af testlaboratorier, som er dannet med henblik på at harmonisere og kvalitetssikre standarder og testmetoder på tværs af landegrænser.

STL består af laboratorier og certificeringsmyndigheder eller -virksomheder i Tyskland, Holland, Italien, Frankrig, Japan, USA, Norge, Indien, Sydkorea, Ungarn og Tjekkiet. STL er specialiseret i højspændingstests (dvs. + 1000V), herunder særligt kortslutningstests.

Priess har i mere end ti år foretaget lysbuetests af transformerstationer og koblingsudstyr.

Om den fremlagte laboratorietest

I forbindelse med at Priess afgav tilbud, fik Priess gennem STL foretaget en laboratorietest. Laboratorietesten havde til formål at sikre og dokumentere, at Priess' 200 kVa transformerstation opfylder kravene i standarden IEC 62271-202, hvilket er en betingelse ifølge udbudsbetingelserne og kravspecifikationen.

Laboratorietesten blev udført den 20. maj 2025 af PEHLA GmbH på deres laboratorium i Rattingen i Tyskland. PEHLA er en organisation, som er stiftet i 1960 med det formål at sikre højeste kvalitet og kontrol af højspændingstests. PEHLA er det tyske medlem af STL.

Resultatet af laboratorietesten blev attesteret i testcertifikat af 4. juli 2025. Det fremgår af testcertifikatet, at transformerstationen bestod og efterlevede alle krav.

Om baggrunden for, at koblingstanken er testpunkt

Lysbuen i Priess' 200 kVa transformerstation blev initieret i koblingstanken frem for i kabelrummet.

Lysbuen skulle eller burde ikke have været initieret i kabelrummet i stedet for koblingstanken, og der gælder ikke en hovedregel herom. Det følger af IEC 62271-202 og IEC 62271-200, at lysbuetesten skal initieres, hvor lysbueenergien er højest, hvilket den er inde i tanken, hvor koblingstanken er placeret. Der henvises endvidere til baggrundsrapport fra PEHLA. En lysbuetest i koblingstanken er ifølge testinstituttet det korrekte sted at udføre lysbuetesten. Testingeniøren har ifølge baggrundsrapporten fremhævet, at der ikke var behov for lysbuetest af højspændingsforbindelsen (dvs. i kabelrummet).

Testingeniøren, som har udarbejdet laboratorietesten, har desuden i en mail til Priess bekræftet følgende:

”Regarding the fault location: Priess tested the NE-IIQ by supplying power from I2 and identified the fault on the bushing inside the tank at I1.

According to the standard, this is the furthest point from the supply, which confirms the fault location.”

Schneider Electric Industries SAS har på et akkrediteret testlaboratorie, KEMA, endvidere udført en lysbuetest af det koblingsanlæg, som er i Priess’ stationer.

Der er således foretaget to uafhængige, akkrediterede laboratorietests af Priess’ stationer – én test af koblingsanlægget (akkrediteret ved KEMA) og en anden test af hele stationen (akkrediteret ved PEHLA) – som begge bekræfter, at lysbuetest er initieret i koblingstanken, fordi lysbueenergien er højest i koblingstanken, og at dette metodevalg er i fuld overensstemmelse med IEC 62271-200 og gældende standarder.

Det er ikke dokumenteret, at Priess’ transformerstationer skulle udgøre en sikkerhedsrisiko.

Om det retlige udgangspunkt for, at koblingstanken er testpunkt

Det er fast og sædvanlig praksis at lysbueteste i koblingstanken, hvilket som anført er eksplicit kodificeret i standarden IEC 62271-202, hvorefter det bl.a. fremgår:

”... The point of initiation of the arc shall be in the high-voltage compartment of the high-voltage switchgear and controlgear having the highest arc energy determined during internal arc tests carried out in accordance with IEC 62271-200 or IEC 62271-201. ...”

Testpunktet skal være det mest energibelastede område, således at testen er baseret på en worst case-simulering.

Det er således ikke korrekt, at udgangspunktet skal være i kabelrummet, og at koblingstanken kun som undtagelse kan fungere som testpunkt. Det er heller ikke korrekt, at det skulle være ”teknisk misvisende”, at laboratorietesten af Priess’ 200 kVa transformerstation er udført med lysbueinitiering i koblingstanken.

Til støtte herfor henvises bl.a. til standardens afsnit 9.104.5, IAC classification, Annex A, pkt. 6, Test procedure, og figur A5, som henviser til afsnit A.5.2. i standarden IEC 62271-200, der beskriver testfremgangsmåden af lysbuetests. Af afsnittet fremgår særligt, at:

”The number of phases to be tested, the connection arrangements, and the action to be taken if other phases are affected, shall be in accordance with Table A.1.”

Den tabel, som der henvises til, er følgende:

”

Table A.1 – Parameters for internal arc test according to compartment construction

		Test current	Number of phases/earth for arc initiation	Action if other phase affected
Three-phase compartments, other than connection compartments:	with bare conductors	I_A	Three	N/A
	conductors with site-made solid-insulation	I_A	Three	N/A
	conductors with non site-made solid-insulation	Max of (87 % I_A and I_{Ae})	Two	Repeat as three-phase test in the compartment where the affection took place
		I_{Ae}	One phase and earth	
Single-phase compartments:		I_{Ae}	One phase and earth	
Connection compartments:	connections uninsulated or fitted with site-made solid-insulation	I_A	Three	N/A
	outer or inner cone plug-in connections (screened or unscreened)	Max of (87 % I_A and I_{Ae})	Two	Repeat as three-phase test in the compartment where the affection took place
		I_{Ae}	One phase and earth	

”

Som det vil fremgå af tabellen, er den højeste lysbueenergi inde i tanken, hvor koblingstanken er placeret.

Det er også derfor, at testkravene inde i tanken, hvor koblingstanken er, er højest; således er det kun inde i tanken, at der skal udføres tre-faktor test (three-phase compartment) på produkt- og komponentniveau (”with bare conductors”). Der henvises til afsnit markeret med grønt.

Derimod er de dele, der ligger uden for tanken (”connection compartments”), udsat for en mindre energipåvirkning og derfor alene underlagt to faktor-test. Energien i et kabelrum, som betragtes som ”plug-in connection” i kontekst

til standarden IEC 62271-202, er således reduceret til 87 %. Der henvises til afsnit markeret med gult.

Dette er grunden til, at lysbuetests for Priess' 200 kVa transformerstation skal initieres i koblingstanken, som den også blev.

På den baggrund gør Priess gældende, at laboratorietesten er korrekt og retvisende, og at den er udført i fuld overensstemmelse med standarden IEC 62271-202.

Om betydningen af dimensioneringen af Priess' 200 kVa transformerstation

Det er ikke korrekt, at Priess' 200 kVa transformerstation qua sin dimensionering ikke skulle være i overensstemmelse med udbuddets tekniske mindstekrav. Testcertifikatet konkluderer, at Priess' 200 kVa transformerstation opfylder standarden. I standarden findes der ikke dimensioneringskrav, som afskærer Priess' transformerstation.

Om betydningen af tidligere udbud gennemført af Nexel A/S

KLI's henvisning til et tidligere udbud gennemført af Nexel A/S, som Priess også vandt, er irrelevant. Et akkrediteret STL-laboratorium har i en laboratorietest i august 2024 attesteret, at Priess' transformerstation efterlever gældende standarder og forskrifter.

Om betydning af skærmfoto fra Priess' hjemmeside

Indholdet af Priess' hjemmeside kan ikke tages som udtryk for, at Priess ikke efterlever kravene i standard IEC 62271-202. Priess efterlever kravene i standarden, og indholdet på hjemmesiden illustrerer kun, at Priess, som er en travl virksomhed, har forsømt at opdatere sin hjemmeside tilstrækkeligt hyppigt. Priess har siden 2020 hyppigt foretaget lysbuetests, senest i 2024 og 2025.

Ad påstand 2

KLI har under henvisning til det anførte under påstand 1 gjort gældende, at der ikke er grundlag for at opretholde tildelingsbeslutningen, som derfor skal annulleres.

N1 har af de grunde, der er anført under påstand 1, gjort gældende, at der ikke er grundlag for at antage, at tildelingsbeslutningen er behæftet med sådanne retlige mangler, at der er grundlag for annulation af tildelingsbeslutningen.

Priess har til støtte for N1's påstand gjort gældende, at N1's tildelingsbeslutning er gyldig, da Priess' tilbud opfylder samtlige udbudsmaterialets krav, herunder standarden DS/EN 62271- 202, og at tildelingsbeslutningen derfor skal opretholdes.

Klagenævnet udtaler

Det fremgår af udbudsbekendtgørelsen og udbudsbetingelserne, at udbuddet gennemføres i medfør af forsyningsvirksomhedsdirektivet ("Directive 2014/25/EU"), og udbudslovens § 2 finder derfor ikke anvendelse, jf. senest bekendtgørelse nr. 1078 af 29. juni 2022, som implementerer forsyningsvirksomhedsdirektivet i dansk ret.

Under hensyn til det, som KLI har anført, forstår klagenævnet påstand 1 således, at den vedrører overtrædelse af principperne om ligebehandling og gennemsigtighed i forsyningsvirksomhedsdirektivets artikel 36, stk. 1.

Klagenævnet forstår KLI's påstand 1 således, at den rettelig angår tildelingsbeslutning af 25. juni 2025.

Ad afvisningspåstanden

Da klagen angår spørgsmålet om, hvorvidt N1 har overtrådt forsyningsvirksomhedsdirektivets artikel 36, stk. 1, ved ikke at afvise Priess' tilbud som ukonditionsræssigt, hvilket er omfattet af klagenævnets kompetence, jf. lov om Klagenævnet for Udbud § 10, stk. 1, jf. § 1, stk. 2, nr. 2, er der ikke grundlag for at afvise klagen.

Ad påstand 1

KLI har gjort gældende, at tilbuddet fra Priess ikke opfyldte de grundlæggende tekniske krav i udbudsmaterialet, herunder kravene i DS/EN 62271-202 vedrørende IAC-klassificering og korrekt testprocedure i relation til lysbuetest. KLI har herved henvist til kravspecifikationens pkt. 4.1, 3.11.1 og 3.11.2.

Ifølge kravspecifikationen er pkt. 4.1 ikke et krav, som tilbudsgiverne skulle besvare. Kravet om, at standarden DS/EN 62271-202 skal være opfyldt, følger af krav 2.1.3.

Krav 3.11.2 er ifølge kravspecifikationen ikke gældende for delaftale 1 og er derfor uden betydning for klagen.

Det følger af udbudsbetingelsernes pkt. 8.5.2 Requirements, at alle krav i kravspecifikationen, herunder krav nr. 2.1.3 og 3.11.1, skulle være opfyldt, for at et tilbud kunne vurderes som konditionsmæssigt.

Priess har i sit tilbud bekræftet, at krav nr. 2.1.3 og 3.11.1 var opfyldt.

Det fremgår af Appendix B – Requirement specification, at dokumentation for opfyldelse af en række krav, herunder opfyldelsen af standarden DS/EN 62271-202, som angår bl.a. lysbuetest, først skulle foreligge på leveringstidspunktet. Rammeaftalen træder i kraft pr. 1. januar 2026. Priess var derfor ikke forpligtet til at dokumentere at opfylde kravene forud herfor.

N1 vurderede, at Priess' tilbud var konditionsmæssigt.

Klagenævnet har gennemgået de relevante dele af Priess' tilbud, herunder testcertifikatet, og sammenholdt det med indholdet af udbudsmaterialet.

Det er klagenævnets vurdering, at KLI ikke har dokumenteret, at tilbuddet fra Priess var ukonditionsmæssigt, eller at Priess' tilbud indeholdt oplysninger, som gav N1 grundlag for at betvivle, at tilbuddet opfyldte de fastsatte krav.

Efter forsyningsvirksomhedsdirektivets artikel 82, stk. 4, skal ordregiveren i tvivlstilfælde foretage en effektiv kontrol af nøjagtigheden af oplysninger og dokumentation indgivet af tilbudsgiverne.

Det er som udgangspunkt op til ordregiveren at vurdere, hvordan kravet om effektiv kontrol skal opfyldes, herunder hvilke undersøgelser der skal iværksættes. Det kan ud fra de konkrete omstændigheder være tilstrækkeligt for ordregiveren at anmode den vindende tilbudsgiver om på ny at bekræfte, at

de stillede krav er overholdt. Ordregiverens beslutning om, hvorvidt der under et udbud kan eller skal indhentes yderligere oplysninger og dokumentation fra en ansøger eller tilbudsgiver, har efter sin karakter et skønsmæssigt præg. Klagenævnet sætter ikke sit eget skøn i stedet for ordregiverens og kan således alene efterprøve, om de grænser, der gælder for en sådan beslutning, er overskredet, jf. herved bl.a. klagenævnets kendelse af 7. august 2017, Danske Færger A/S mod Transport-, Bygnings- og Boligministeriet.

N1 besluttede på baggrund af KLI's indsigelser at foretage en kontrol af, om tilbuddet fra Priess opfyldte de fastsatte krav i udbudsmaterialet, herunder kravene i DS/EN 62271-202 vedrørende IAC-klassificering og korrekt test-procedure.

Den 25. juni 2025 rettede N1 henvendelse til Priess med forespørgsel om, hvorvidt Priess havde gennemført godkendt lysbuetest eller ville gennemføre lysbuetest senere.

Samme dag meddelte Priess, at Priess havde gennemført lysbuetesten, og den 4. juli 2025 fremsendte Priess forsiden af testcertifikatet til N1 som dokumentation for den beståede test.

Det er på ovennævnte baggrund klagenævnets vurdering, at N1 ikke har overtrådt forsyningsvirksomhedsdirektivets artikel 82, stk. 4, ved ikke at foretage en effektiv kontrol af Priess' tilbud på baggrund af de indsigelser mod tilbuddets konditionsmæssighed, som N1 havde modtaget fra KLI.

Ad påstand 2

Under henvisning til det anførte under påstand 1 er der ikke grundlag for at tage påstanden til følge.

Herefter bestemmes

Klagen tages ikke til følge.

KL Industri AB skal inden 14 dage efter modtagelsen af denne kendelse betale 25.000 kr. i sagsomkostninger til N1 A/S.

Klagegebyret tilbagebetales ikke.

Jesper Stage Thusholt

Lise Troelsen